

د پوهنې وزارت

پښتو

دویم ټولگی

پښتو – دویم ټولگی

ملي سرود

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ایماق، هم پشه یان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکه زړه وي جاویدان
وایوالله اکبر وایوالله اکبر

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېواد به تل ځلېږي
په سینه کې د آسیا به
نوم د حق مودی رهبر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د پوهنې وزارت

پښتو

دویم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هـ.ش.

د کتاب ځانګړتیاوې

مضمون: پښتو

مؤلفین: د تعلیمي نصاب د پښتو برخې د درسي کتابونو مؤلفین

ادیت کوونکي: د پښتو ژبې د ادیت دیپارتمنت غړي

ټولګی: لومړی

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکي: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف لوی ریاست

خپروونکي: د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوي ریاست

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هجري شمسي

د چاپ ځای: کابل

چاپ خونه: بهیر مطبعه

برېښنالیک پته: curriculum@moe.gov.af

د درسي کتابونو د چاپ، وېش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوریت د پوهنې وزارت سره محفوظ دی. په بازار کې یې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغړوونکو سره قانوني چلند کېږي.

د پوهنې د وزیر پیغام

اقراً باسم ربک

د لوی او ښونکي خدای ﷻ شکر په ځای کوو، چې موږ ته یې ژوند رابښلی، او د لوست او لیک له نعمت څخه یې برخمن کړي یو، او د الله تعالی پر وروستي پیغمبر محمد مصطفی ﷺ چې الهي لومړنی پیغام ورته (لوستل) و، درود وایو.

څرنګه چې ټولو ته ښکاره ده ۱۳۹۷ هجري لمريز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دې امله به د گران هېواد ښوونیز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. ښوونکی، زده کوونکی، کتاب، ښوونځی، اداره او د والدينو شوراګانې د هېواد د پوهنیز نظام شپږګوني بنسټیز عناصر بلل کېږي، چې د هېواد د ښوونې او روزنې په پراختیا او پرمختیا کې مهم رول لري. په داسې مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشترتابه مقام، د هېواد په ښوونیز نظام کې د ودې او پراختیا په لور بنسټیزو بدلونونو ته ژمن دی.

له همدې امله د ښوونیز نصاب اصلاح او پراختیا، د پوهنې وزارت له مهمو لومړیتوبونو څخه دي. همدارنګه په ښوونځیو، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي ښوونیزو تاسیساتو کې، د درسي کتابونو محتوا، کیفیت او توزیع ته پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې ځای لري. موږ په دې باور یو، چې د باکیفیته درسي کتابونو له شتون پرته، د ښوونې او روزنې اساسي اهدافو ته رسېدلی نشو.

پورتنیو موخو ته د رسېدو او د اغېزناک ښوونیز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توګه، د هېواد له ټولو زړه سواندو ښوونکو، استادانو او مسلکي مدیرانو څخه په درناوي هیله کوم، چې د هېواد بچیانو ته دې د درسي کتابونو په تدریس، او د محتوا په لېږدولو کې، هیڅ ډول هڅه او هاند ونه سپموي، او د یوه فعال او په ديني، ملي او انتقادي تفکر سمبال نسل په روزنه کې، زیار او کوښښ وکړي. هره ورځ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤولیت په درک سره، په دې نیت لوست پیل کړي، چې د نن ورځې گران زده کوونکي به سبا د یوه پرمختللي افغانستان معماران، او د ټولنې متمدن او ګټور اوسېدونکي وي.

همدا راز له خوږو زده کوونکو څخه، چې د هېواد ارزښتناکه پانګه ده، غوښتنه لرم، څو له هر فرصت څخه ګټه پورته کړي، او د زده کړې په پروسه کې د څیرکو او فعالو ګډونوالو په توګه، او ښوونکو ته په درناوي سره، له تدریس څخه ښه او اغېزناکه استفاده وکړي.

په پای کې د ښوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د ښوونیز نصاب له مسلکي همکارانو څخه، چې د دې کتاب په لیکلو او چمتو کولو کې یې نه سترې کېدونکې هلې ځلې کړې دي، مننه کوم، او د لوی خدای ﷻ له دربار څخه دوی ته په دې سپیڅلې او انسان جوړوونکې هڅې کې بریا غواړم. د معیاري او پرمختللي ښوونیز نظام او د داسې ودان افغانستان په هیله چې وګړي یې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

د پوهنې وزیر

دکتور محمد میرویس بلخي

فهرست

شمبره	سرليکونه	مخونه	شمبره	سرليکونه	مخونه
۲۷	لمر	۵۸	۱	انځوريزه الفبا	۱
۲۸	د وخت ارزښت	۶۰	۱	الله ﷻ	۶
۲۹	د خوړلو آداب	۶۲	۲	حضرت محمد ﷺ	۸
۳۰	څاروي	۶۴	۳	علم	۱۰
۳۱	واليبال	۶۶	۴	کتاب	۱۲
۳۲	پاک خواړه	۶۸	۵	د سلام آداب	۱۴
۳۳	د شاتو مچي	۷۰	۶	ښه زده کوونکي	۱۶
۳۴	د مېوې گټې	۷۲	۷	د ښوونځي ترانه	۱۸
۳۵	نصيحت	۷۴	۸	ښوونکي	۲۰
۳۶	سابه	۷۶	۹	پسرلي	۲۲
۳۷	د خپلواکۍ ورځ	۷۸	۱۰	ټوکه	۲۴
۳۸	کورنۍ دندې	۸۰	۱۱	افغانستان	۲۶
۳۹	سرک	۸۲	۱۲	د مور او پلار حقونه	۲۸
۴۰	ماشومان	۸۴	۱۳	بېرغ	۳۰
۴۱	ګاونډي	۸۶	۱۴	زموږ پيسې	۳۲
۴۲	د انسان درناوی	۸۸	۱۵	سيد جمال الدين افغان	۳۴
۴۳	د خبرو آداب	۹۰	۱۶	کندهار	۳۶
۴۴	ترانه	۹۲	۱۷	جرګه	۳۸
۴۵	مرسته	۹۴	۱۸	کوچيان	۴۰
۴۶	پاکوالي	۹۶	۱۹	د اختر ورځ	۴۲
۴۷	واکسين	۹۸	۲۰	اتنې	۴۴
۴۸	نظافت	۱۰۰	۲۱	يووالي	۴۵
۴۹	سوله	۱۰۲	۲۲	د کال فصلونه	۴۸
۵۰	همکاري	۱۰۴	۲۳	د اونۍ ورځې	۵۰
۵۱	رشتيا ويل	۱۰۶	۲۴	ټوکه	۵۲
۵۲	ښه چلند	۱۰۸	۲۵	باران	۵۴
۵۳	پر ځان باور	۱۱۰	۲۶	د اوبو گټې	۵۶
۵۴	زړه سوي	۱۱۲			

انخوریزه الفبا

موخه: د انخوریزي الفبا تکرار.

ب

باز

آ

آس

ا

انار

پ

پال

ت

توت

پ

پانه

چ

چتری

ج

جوار

ث

ثريا

خ
خوکی

خ
خیمه

ح
حج

د
دنب

د
دبگ

ح
حاله

د
دوند

ر
رود

ذ
ذره بین

ب
رمنج

ژ
ژمی

ز
زمری

ب
بکر

ش
شات

س
ساعت

ط
طوطي

ض
ضعيف

ص
صابون

غ
غوا

ع
عینکی

ظ
ظرفونہ

ک
کور

ق
قلم

ف
فیل

م
مور

ل
لہم

گ
گل

و
وزہ

پ
مپہ

ن
ناک

ی
منگی

ھ
ھیلی

ہ
پیالہ

ی
خیلی

ی
منگی

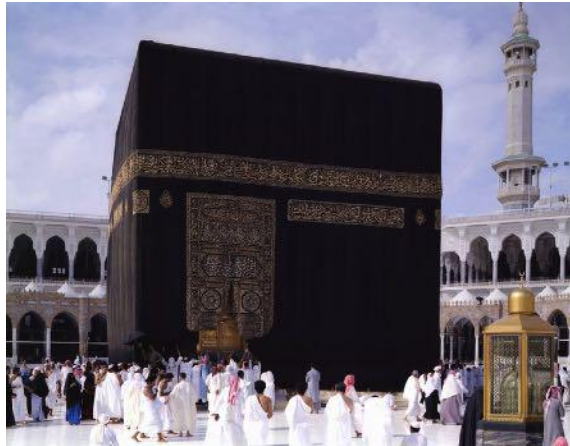
پ
منپی

ئ
ولیکئ

الله جَلَّالَهُ

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د لوی الله جَلَّالَهُ پېژندنه.

- تاسو ویلای شئ چې موږ چا پیدا کړي یو؟
- الله جَلَّالَهُ له موږ څخه پرته نور کوم شیان پیدا کړي دي؟

الله جَلَّالَهُ یو دی.

موږ د الله جَلَّالَهُ بنده ګان یو.

ټول مخلوقات الله جَلَّالَهُ پیدا کړي دي.

کعبه شریفه د مسلمانانو قبله ده.

موږ د الله جَلَّالَهُ اطاعت او عبادت کوو.

– خو زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.
 – خو زده کوونکي دې د تختې پر مخ د لاندې شکلونو له تورو څخه بشپړې کلمې جوړې کړي.

لکه: ف - ي - ل - فيل

ل - م - ر

غ - و - ا

غ - ر

م - ر - غ - ی

– زده کوونکي دې د متن جملې د تختې پر مخ مشق او تمرین کړي.
 – په لوست کې داسې کلمې پیدا کړي چې په پیل، منځ او پای کې یې د الف (ا) توری راغلی وي.

معنا	لغت
فرمانبرداري	اطاعت
بندگي	عبادت
پیدا شوي موجودات	مخلوقات

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې ولیکي.

حضرت محمد ﷺ

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د حضرت محمد ﷺ د لوړ شخصیت پېژندل.

- څوک ویلای شي چې زموږ د گران پیغمبر نوم څه دی؟
- ویلای شی چې قرآن کریم د الله جل جلاله له خوا پر چا نازل شوی دی؟

حضرت محمد ﷺ زموږ پیغمبر دی.

قران کریم د الله جل جلاله کتاب دی.

قران کریم پر حضرت محمد ﷺ نازل شوی دی.

حضرت محمد ﷺ د ډېرو ښو اخلاقو خاوند و.

څو زده کوونکي دې متن په وار سره ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
څو تنه زده کوونکي دې له ورکړل شوو تورو څخه د تختې پر مخ کلمې جوړې او بیا دې ولولي.

م - ح - م - د ← محمد
ن - ا - ز - ل ← .....
پ - ی - غ - م - ب - ر ← .....
ک - ت - ا - ب ← .....

زده کوونکي دې په لاندې کلمو کې بې ټکي کلمې په نښه کړي:
الله - حضرت - محمد - دی - کتاب - سم - نازل

— که د (کتاب) په کلمې کې د (ت) توری پر (ب) بدل شي، کومه کلمه ترې جوړېږي؟
— زده کوونکي دې په وار سره خپل نومونه په تورو وويشي.

کورنۍ دنده:
زده کوونکي دې د لوست د متن له مخې داسې کلمې پیدا کړي چې د (ر) توری پکې راغلی وي او بیا دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

علم

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او له علم او پوهې سره آشنا کېدل او د خبرو وړتیا پیدا کول.

- خوځک ویلای شي چې موږ د څه لپاره درس لولو؟
- خوځک ویلای شي چې موږ په ښوونځي کې څه زده کوو؟

علم پوهې ته وايي.
ښوونځی د زده کړې ځای دی.
د علم زده کړه پر هر مسلمان فرض ده.
زه درس لولم چې پوهه تر لاسه کړم.
پوهه د ښه ژوند لپاره ډېره ضروري ده.

– زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې د چوکاټ له تورو څخه په خپلو کتابچو کې کلمې جوړې کړي.

	م	ل	ع
م	ل	و	ل
ت	س	و	ل

خو زده کوونکي دې په وار سره د تختې مخې ته راشي او د (ښوونځی، ځای، درس او فرض) کلمې دې په تورو وپوړي.

زده کوونکي دې د (پوهه، انسان، علم، زده کړه، ښوونځی،

لولم) کلمې په خپلو کتابچو کې وليکي او بیا دې په تورو وپوړي.

کتاب

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د کتاب په ارزښت پوهېدل.

- څوک ویلای شی چې په انځور کې څه شی وینئ؟
- ویلای شی چې موږ ولې کتاب لولو؟
- له کتاب څخه څه زده کولای شو؟

دا درسي کتاب دی.

زه هره ورځ کتاب لولم.

کتاب زموږ ښه ملگری دی.

موږ خپل کتابونه ښه او پاک ساتو.

– زده کوونکي دې په وار سره د متن یوه جمله ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.

– زده کوونکي دې په وار سره د تختې مخې ته راشي او د کتاب په اړه دې خبرې وکړي.

– زده کوونکي دې په متن کې څو داسې کلمې پیدا کړي چې څلور توري ولري، لکه:
لولم

زده کوونکي دې د لاندې انځورونو نومونه په خپلو کتابچو کې وليکي.

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې

ولیکي.

د سلام ادا د

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د سلام اچولو پر آدابو پوهېدل.

۱- په پورتنی انځور کې څه وینئ خبرې پرې وکړئ؟

۲- تاسې چاته سلام اچوئ؟

سلام اچول سنت دي.

د سلام لفظ ((السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته)) او

ځواب یې ((وعلیکم السلام ورحمة الله وبرکاته)) دی.

سلام اچول د خلکو ترمنځ مینه پیدا کوي.

موږ خپلې مور، پلار، ښوونکو او ټولو ته سلام اچوو.

– څو تنه زده کوونکي دې په وار سره د ښوونکي په مرسته متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– څو تنه زده کوونکي دې د تختې پر مخ لاندې کلمې په تورو واپوي، لکه:

سلام ← س _ ل _ ا _ م			
ټول	مور	سنت	ځواب
پلار	مینه	پیدا	خلک

– دوه - دوه زده کوونکي دې د سلام او د هغه ځواب په خپلو منځونو کې تمرین کړي.

– زده کوونکي دې لاندې کلمو ته پاملرنه وکړي چې له څو غبرونو (خپو) څخه جوړې شوې دي، لکه:

(می _ نه) (س _ لام) (پی _ دا) (ا _ چ _ وو)

زده کوونکي دې په لوست کې داسې کلمې پیدا کړي چې د (م) توري ولري او بیا دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

ښه زده کوونکی

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د زده کوونکو بلدتیا له ښو کړو وړو سره.

پوښتنې:

- په پورتنیو انځورونو کې څه شی وینئ؟ خبرې پرې وکړئ.
- ستاسو په نظر ښه زده کوونکی چاته ویل کیږي؟

**ښه زده کوونکی سهار وختي له خوبه پاڅیږي،
لومړی اودس کوي. خپل غاښونه مینځي، بیا د
لمانځه لپاره مسجد ته ځي. ورزش کوي. د مور،
پلار، ښوونکو او مشرانو درناوی کوي. خپل درسونه
لولي. له خپلو ملگرو سره ښه چلند کوي.**

– یو یو زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي او نور دې ورپسې تکرار کړي.

– خو زده کوونکي دې په وار سره د ټولگي مخې ته راشي او ودې وایي چې هر سهار کوم کارونه کوي؟

– زده کوونکي دې په متن کې هغه کلمې پیدا کړي چې د (س) توری پکې راغلی وي او پر تختې دې مشق او تمرین کړي.

– زده کوونکي دې د مور، پلار، مسجد، سهار او ملگرو کلمې د تختې پر مخ ولیکي او په خپو دې ووېشي.

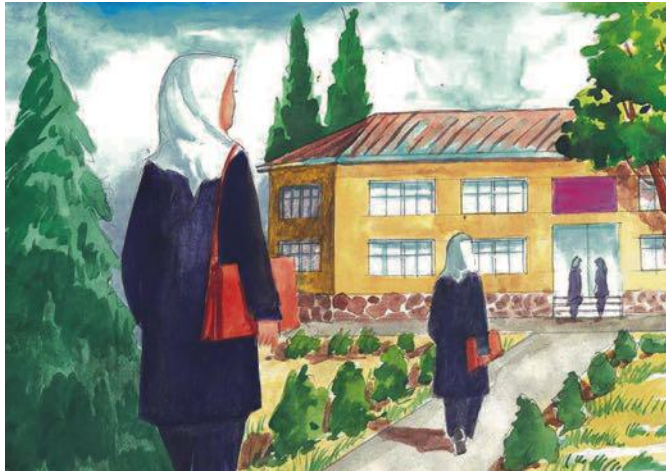
معنا	لغت
احترام	درناوی
رویه	چلند

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې ولیکي.

د ښوونځي ترانه

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او له ښوونځي سره مینه پیدا کول.

- ویلای شی چې زده کوونکي په ښوونځي کې څه کوي؟
- آیا د ښوونځي په اړه مو کومه ترانه زده ده؟

ټولگيوال مې لکه ورور دی
سر تر پایه تکه شنه ده
مهربانه انسانان دي
له گناه مو راتېرېږي
په اخلاص ورته سلام کړو

ښوونځی مې دویم کور دی
څومره ښکلې یې باغچه ده
ډېر زړه سواند یې معلمان دي
پر موږ هېڅ نه په قارېږي
د ښوونکو احترام کړو

(محمد عثمان نژند)

— یو زده کوونکي دې ترانه په ښکلي غږ ولولي او نور دې ورپسې تکرار کړي.

— خو تنه زده کوونکي دې په وار سره د خپل ښوونځي په اړه خبرې وکړي.

— زده کوونکي دې له متن څخه په استفادې سره له لاندې تورو څخه د تختې پر مخ بشپړې کلمې جوړې کړي.

— ښوو... — ښکل... — گنا...

— زده کوونکي دې په وار سره د ترانې بیتونه د تختې پر مخ مشق اوتمرین کړي.

— لاندې نیمگړې جملې دې د تختې پر مخ د چوکاټ په مناسبو کلمو سره بشپړې کړي.

ټولگيوال
ښوونکي
زما

..... ښوونځی خوښ دی.

..... راباندې گران دي.

موږ د ..... درناوی کوو.

زده کوونکي دې د لوست متن څو ځلې ولولي او بیا دې

په خپلو کتابچو کې په ښکلي خط ولیکي.

ښوونکی

موخه: د متن سم لوستل او لیکل او د ښوونکي د لوړ مقام پېژندل.

— آیا د خپلو ښوونکو نومونه موزده دي؟

— ستاسو په نظر موږ ولې د ښوونکو درناوی وکړو؟

ښوونکی موږ ته لیک او لوست را زده کوي.
ښوونکی زموږ په روزنه کې ډېر زیار باسي.
موږ د ښوونکي خبرې منو او غوږ ورته نیسو.
موږ د ښوونکي درناوی کوو.

– زده کوونکي دې د یو بل په مرسته د لوست متن ولولي.

– زده کوونکي دې د ښوونکي د لور مقام په هکله له یو بل سره خبرې وکړي.

– زده کوونکي دې لاندې کلمې د تختې پر مخ په تورو وپروي.

– پوهه   – زیار   – موږ   – خبرې   – ښوونکی

– خو زده کوونکي دې په وار سره پورته کلمې په جملو کې مشق او تمرین کړي.

– زده کوونکي دې د جملو تش ځایونه د چوکاټ د کلمو په کارولو سره د تختې پر مخ

بشپړ کړي.

– موږ له ښوونکي څخه ..... زده کوو.

– زه ..... لولم.

– ښوونکي پر موږ ډېر ..... دي.

کتاب
لیک او لوست
علم
مجله
ګران

زده کوونکي دې د لوست متن په ښکلي خط په خپلو کتابچو کې ولیکي.

پسرلی

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د پسرلي د موسم پېژندل او په گټو یې پوهېدل.

- څوک ویلای شي چې پسرلی دکال څووم فصل دی؟
- خلک په پسرلي کې کوم کارونه کولای شي؟

**پسرلی دکال لومړی فصل دی، په پسرلي کې هوا ښه وي.
باغونه شنه او گلان غوړېږي. مرغان په ونو او نورو
ځایونو کې ځالي جوړوي.
بزرگان په خپلو ځمکو کې کار کوي.
په پسرلي کې نیالگي ایښودل کېږي.
موږ باید د ایښودل شوو نیالگیو ساتنه وکړو.**

– زده کوونکي دې په خپلو منځو کې لوست ولولي او بیا دې یو تن د ټولګي مخې ته راشي او لوست دې په لوړ غږ ولولي.

– زده کوونکي دې د پسرلي په اړه لنډې خبرې وکړي.

– زده کوونکي دې په لوست کې درې حرفي کلمې پیدا او هغه دې د املا په توګه د تختې پر مخ ولیکي.

– زده کوونکي دې لاندې کلمې په جملو کې راوړي:

نیالګي

ګلان

پسرلی

معنا	لغت
موسم	فصل
شنه کېږي	غوړېږي
دهقانان	بزرګران

زده کوونکي دې دخپلو کورنیو د غړو په مرسته د پسرلي په هکله څو جملې ولیکي.

ټوکه

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د زده کوونکو د ادبي ذوق پیاوړتیا.

— له تاسو څخه د چا کومه ټوکه زده ده؟ خپلو ټولگيوالو ته يې ووايئ.

— آيا ټوکې مو خوښېږي؟

يو ناروغ ډاکټر ته ورغی او ورته يې وويل:

ناروغ يم، گېډه مې خوږېږي.

ډاکټر ترې پوښتنه وکړه: څه شی دې خوږلي دي؟

ناروغ وويل: سوي ډوډۍ.

ډاکټر وويل: لومړی دې د سترگو علاج وکړه، ځکه که

سترگې دې روغې وای، سوي ډوډۍ به دې نه خوږه.

– زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې د متن په لوست کې داسې کلمې پيدا کړي چې د (و) توري په کې وي، بيا دې په تختې وليکي.

– خو تنه زده کوونکي دې په خپله خوښه د ټولگي مخې ته راشي، که کومه ټوکه يې زده وي، نورو زده کوونکو ته دې ووايي.

– لاندې کلمې دې په خپلو کتابچو کې په تورو واړوي، لکه:

ن – ا – ر – و – غ	ناروغ ←
	ډاکټر
	سوې
	سترگې

– زده کوونکي دې په وار سره د متن کلمې د املا په توگه پر تختې مشق او تمرين کړي.

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې وليکي.

افغانستان

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د خپل هېواد پېژندل.

- تاسو ویلای شئ چې موږ ولې له خپل هېواد سره مینه لرو؟
- ستاسو په نظر موږ د خپل هېواد د ودانولو لپاره باید څه وکړو؟

زموږ د گران هېواد نوم افغانستان دی.

افغانستان پر موږ گران دی.

زموږ هېواد لرغونی تاریخ او نومیالي شخصیتونه لري.

افغانستان لوی سیندونه او جگ غرونه لري.

موږ په علم او پوهې خپل هېواد ودانو.

زموږ د هېواد ځينې تاريخي ځايونه

د پغمان طاق ظفر

د غور منار جام

د هلمند بست کلا

فعالیتونه:

- څو زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي او نور دې ورته غور ونيسي.
- څو زده کوونکي دې په وار د ټولگي مخې ته راشي، د خپل کلي او ځای نومونه دې واخلي.
- څو زده کوونکي دې په متن کې هغه کلمې په نښه کړي چې د الف (ا) په توري پیل شوې وي، بیا دې د ټولگي مخې ته راشي او پر تختې دې ولیکي.
- زده کوونکي دې په وار سره لاندې کلمې په څپو ووېشي او پر تختې دې ولیکي، لکه:

باغونه، غرونه، هېواد، پوهه

معنا

پخوانی

اوچت

لغت

لرغونی

جگ

کورنۍ دنده:

- زده کوونکي دې د کورنیو د غړو په مرسته د هېواد د څو ښارونو نومونه په خپلو کتابچو کې ولیکي.

د مور او پلار حقونه

موخه: د لوست سم لوستل، لیکل او د مور او پلار د حقونو پېژندل.

پوښتنه:

– څوک ویلای شی چې مور او پلار پر تاسو باندې څه حقونه لري؟

مور او پلار پر موږ ډېر حق لري.
مور په خپله غېږه کې روزلي یو.
مور او پلار له موږ سره ډېره مینه لري.
پلار راته خواږه او پوښاک برابروي.
موږ د مور او پلار درناوی کوو او خبرې یې منو.

– خو زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– د لوست په متن کې دې داسې کلمې په نښه کړي چې د (ر) توري يې په پيل او منځ کې راغلي وي، بيا دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

– خو زده کوونکي دې په لاندې کلمو کې دوه توريزه کلمې په نښه او بيا دې د تختې پر منځ وليکي.

– مور   – ما   – پلار   – خبرې   – دي.

– خو زده کوونکي دې په وار سره د مور او پلار د حقونو په هکله خبرې وکړي.

معنا	لغت
پاللي يو	روزلي يو
احترام	درناوی

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د مور او پلار په هکله څو لنډې جملې وليکي.

بېرغ

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د خپل هېواد د ملي بېرغ په ارزښت پوهېدل.

- څوک ویلای شي چې زموږ بېرغ څو رنگه لري؟
- تاسو د بېرغ په هکله کومه ترانه اورېدلې ده؟

لوړ دي نښان بېرغه
ملي ارمان بېرغه
ستا عظمت به ساتو
د اسلامیت نښه یې
لوړ دي نښان بېرغه

خوږ مې ترځان بېرغه
تل مو په سر رپېره
ستا شهادت به ساتو
ته مو د پټ نښه یې
ای د افغان بیرغه

(ارواښاد محمد عثمان نژند)

- ښوونکي دې د بېرغ ترانه ولولي او زده کوونکي دې ورپسې تکرار کړي.
- زده کوونکي دې په وار سره شعر ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- څو زده کوونکي دې په وار سره د (ښان، بېرغ، شهامت، اسلامیت) کلمې د تختې پر مخ ولیکي بیا دې په تورو واړوي، لکه:

بېرغ، ب - ې - ر - غ

- څو زده کوونکي دې په وار سره له لاندې تورو څخه کلمې جوړې او پر تختې دې ولیکي.

(ن - ښ - ه)

(ر - پ - ې - ډ - ه)

(ب - ې - ر - غ)

(ا - ف - غ - ا - ن)

معنا

لغت

مېړانه، غیرت

شهامت

لویوالی

عظمت

عزت

پت

کورنی دنده:

- زده کوونکي دې د بېرغ شعر په یادو زده کړي او په کور کې دې خپلو خويندو او وروڼو ته ووايي.

زموږ پيسې

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، ليکل او زموږ د مروجو پيسو پېژندل او د هغو بڼه ساتل.

پوښتنې:

- تاسو په پورتنۍ انځور کې څه شی وینئ؟
- ویلای شی چې زموږ د هېواد پيسې څه نومېږي؟

زموږ د هېواد پيسې افغانۍ دي.

زموږ پيسې د افغانۍ (يو گون، دوه گون، پنځه گون، لس گون، شل گون، پنځوس گون، سل گون، پنځه سوه گون او زر گون) دي.

زموږ د افغانۍ يوگون، دوه گون او پنځه گون فلزي هم شته.

زه خپلې پيسې بې ځايه نه لگوم.

موږ بايد خپلې پيسې ښې وساتو.

– زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي او نور دې ورته ځير شي.

– زده کوونکي دې د لوست له متن څخه پنځه کلمې غوره کړي او بيا دې په وار سره د تختې پر مخ په تورو وويشي.

– څو زده کوونکي دې په وار سره د خپل هېواد د بانک نوټونو نومونه واخلي او څو تنه نور دې د عدد په توگه پرتختې وليکي.

– زده کوونکي دې لاندې کلمو ته ساده جملې جوړې کړي.
– هېواد   – پيسې   – افغانۍ

معنا	لغت
بڼه	شکل
نه مصرفوم	نه لگوم
وطن	هېواد

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې وليکي.

سيد جمال الدين افغان

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د سيد جمال الدين افغان د لوړ شخصيت پېژندل.

– په لوست کې د چا انځور وینئ؟

– آیا تاسې د سيد جمال الدين افغان نوم اوریدلی؟

سيد جمال الدين افغان د سيد صدر زوی دی.
د کونړ ولايت په اسعداباد کې زېږېدلی دی.
سيد جمال الدين زموږ د هېواد لوی عالم و.
هغه د مسلمانانو د بيدارۍ او يووالي لپاره ډېر کوښښونه کړي دي.

زه غواړم چې د هغه په څېر عالم شم.

– زده کوونکي دې د لوست جملې د ښوونکي په مرسته ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې په متن کې داسې کلمې پيدا کړي چې د (س) توري د کلمې په سر، منځ او پای کې راغلي وي، په خپلو کتابچو کې دې وليکي.

– زده کوونکي دې په لوست کې څو داسې کلمې پيدا کړي چې ټکي ونه لري او په خپلو کتابچو کې دې وليکي، لکه: علم

– څو زده کوونکي دې په وار سره د تختې مخې ته راشي او د سيد جمال الدين افغان په هکله دې خبرې وکړي.

معنا	لغت
پوه، دانا	عالم
په شان	په څېر

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې په ښکلي خط وليکي.

کندهار

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د کندهار په هکله معلومات تر لاسه کول.

– تاسو په پورتنۍ انځور کې څه وینئ؟

– تاسې د کندهار نوم اورېدلی دی؟

کندهار د افغانستان یو لوی ښار دی.
کندهار پخوا زموږ د هېواد پایتخت و.
کندهار ډېر تاریخي ځایونه لري.
د کندهار انار او انګور ډېر مشهور دي.
موږ د خپل هېواد په تاریخ ویاړو.

– زده کوونکي دې متن په وار سره ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې د تختې پر مخ له ورکړل شوو تورو څخه کلمې جوړې کړي.

ر	ا	ه	د	ن	ک
	ن	ی			
	ا	و			
	ر	ا			
		د			

– زده کوونکي دې لاندې کلمې د تختې پر مخ د املا په توګه وليکي.

(ښار، انار، مشهور، کندهار، پخوا)

معنا

د یوه هېواد مرکز

افتخار کوو

لغت

پایتخت

ویارو

کورنۍ دنده:

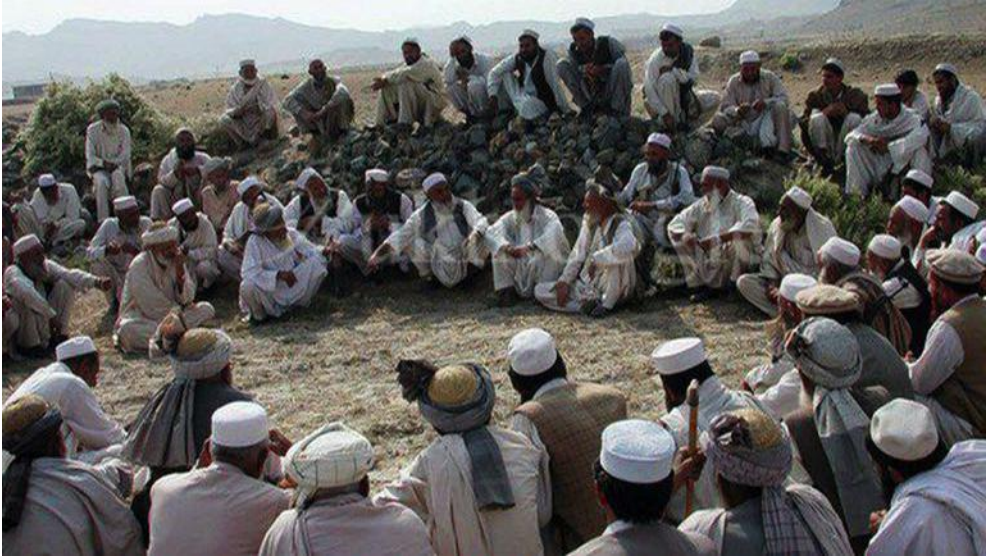
زده کوونکي دې د کندهار لوست په خپلو کتابچو کې

ولیکي.

جرگه

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د جرگې په ارزښت پوهېدل.

پوښتنې:

– تاسو په پورتنۍ انځور کې څه وینئ؟

– تاسې د جرگې نوم اورېدلی دی؟

جرگه د افغانانو ملي دود دی.

په جرگو کې د ټولنې ستونزې هوارېږي.

په جرگو کې مشران راتولېږي او پرېکړې کوي.

موږ د جرگو پرېکړو ته درناوی کوو.

– خو زده کوونکي دې د لوست متن په وار سره ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې له متن څخه درې حرفي کلمې پيدا او د تختې پر مخ دې وليکي.

– زده کوونکي دې لاندې کلمې د املا په توگه د تختې پر مخ وليکي.

جرگه پرېکړې درناوی

– زده کوونکي دې په ډله ييزه توگه د جرگو په هکله لنډې خبرې وکړي.

معنا	لغت
دود	رواج
ستونزې	مشکلات
پرېکړې	فيصلې

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې لاندې کلمې په لنډو جملو کې

وکاروي.

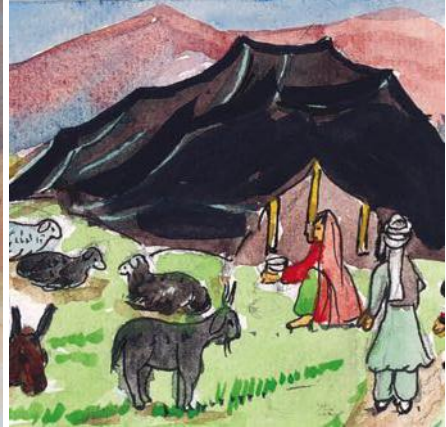
مشران

ستونزه

جرگه

کوچیان

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د کوچیانو له ژوند سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنې:

– په پورتنی انځور کې څه وینئ؟

– آیا تاسو د کوچیانو کډې لیدلي دي؟

کوچیان په کېږدو کې ژوند کوي.

کوچیان په ژمي کې تودو او په اوړي کې سړو سیمو ته ځي.

کوچیان زیارکښ خلک دي.

د کوچیانو ژوند ستونزمن دی.

دوی مېرې، وزې، اوبښان او نور څاروي ساتي.

د کوچیانو ماشومان په ګرځنده ښوونځیو کې زده کړې کوي.

– خو زده کوونکي دې په وار سره د لوست جملې د ښوونکي په مرسته ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– په چوکاټ کې دې د لاندې کلمو معناوې پيدا او په خپلو کتابچو کې وليکي.

حېونات
کوچنيان
په ډول

څاروي
په څېر
ماشومان

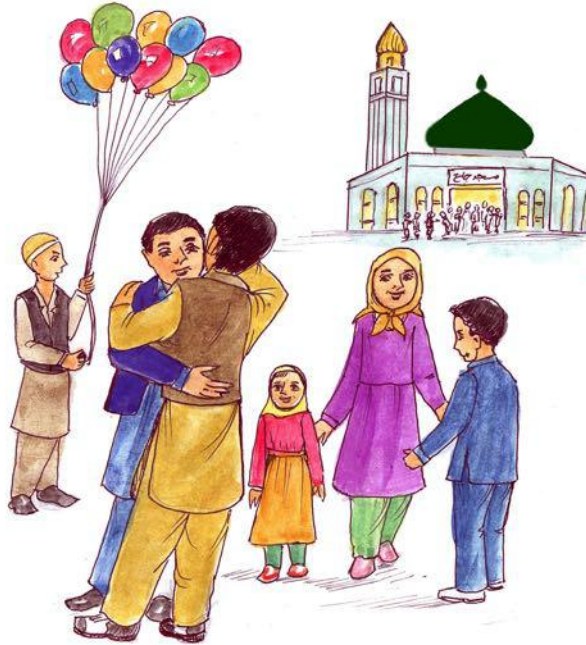
– خو زده کوونکي دې د (اوبښان، مېرې، څاروي، ژوند) کلمې په لنډو جملو کې راوړي او بيا دې پر تختې وليکي.

معنا	لغت
زحمتکښ	زيارکښ
دوبی	اوړی
حېوانات	څاروي

زده کوونکي دې لوستل شوی متن په خپلو کتابچو کې په ښکلي خط سره وليکي.

د اختر ورځ

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د اختر په ارزښت پوهېدل.

— تاسې داختر په ورځو کې څه کوئ؟

اختر د مسلمانانو د خوښۍ ورځې دي.
مسلمانان په یوه کال کې دوه اخرونه لري.
یو یې کوچنی او بل یې لوی اختر دی.
موږ د اختر لمونځ په مسجدونو او عید گاوو کې ادا کوو.
موږ په اخرونو کې خپلې کورنۍ او دوستانو ته د اختر مبارکي وایو.

– زده کوونکي دې په وار سره د ښوونکي په مرسته د لوست جملې ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– په لاندې کلمو کې دې درې توريزه کلمې په نښه او بيا دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

دوه	اختر	خلک
کال	ښوونکي	ښوونځی

– زده کوونکي دې د متن لومړۍ کرښه د املاء په توګه د تختې پر مخ وليکي.
 – زده کوونکي دې له لاندې ورکړل شوو تورو څخه د تختې پر مخ کلمې جوړې کړي.

م - س - ل - م - ا - ن - ا - ن ..... ←
 ا - خ - ت - ر ..... ←
 ل - م - و - ن - خ ..... ←

لغت	معنا
خوښۍ	خوشحالی
کوچنی	وړوکی

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې په ښکلي خط وليکي.

اتن

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د ملي اتن په اړه معلومات لاس ته راوړل.

پوښتنې:

– تاسو په پورتنۍ انځور کې څه وینئ؟

– تاسو کله اتن لیدلی دی؟

– خلک په کوم وخت کې اتن کوي؟

اتن د افغانانو ملي دود دی.
زموږ خلک د خپلو ملي ورځو په لمانځلو کې اتنونه کوي.
د خوښیو او خوشحالیو په مراسمو کې هم اتنونه کېږي.
افغانان له اتن سره مینه لري.

– خو زده کوونکي دې په وار سره د ښوونکي په مرسته متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې لاندې کلمې په تورو واپوي. (افغانان، اتن، ملي، ډول)

– زده کوونکي دې په چوکاټ کې له ورکړل شوو تورو څخه د تختې پر مخ کلمې جوړې کړي.

← افغان	ن	ا	غ	ف	ا
			ي	ل	م
			د	و	د
			پ	ت	ا
	ه	ن	ي	م	

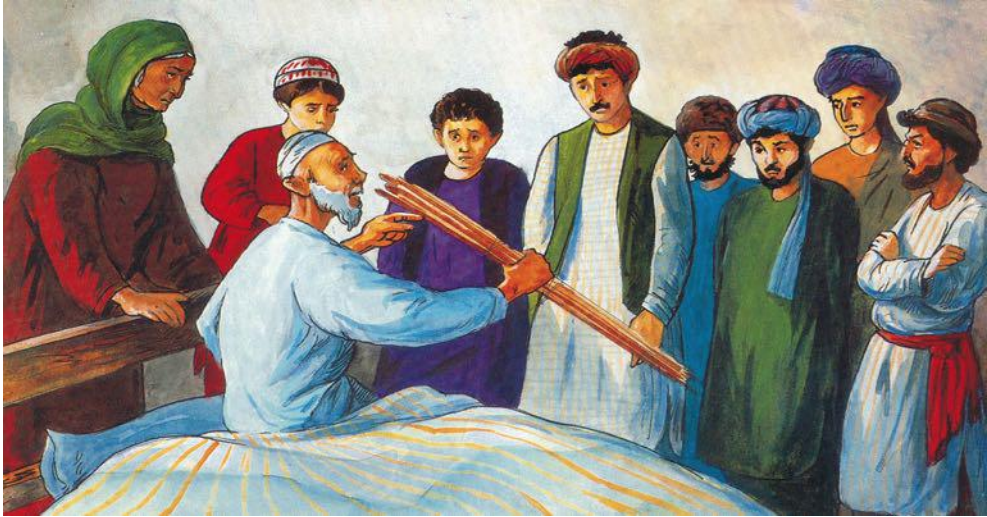
– زده کوونکي دې لاندې کلمې په ساده جملو کې راوړي:
(خلک، اتن، مینه)

زده کوونکي دې د لوست جملې په خپلو کتابچو کې وليکي.

یووالی

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د یووالي او اتفاق په معنا او گټو پوهېدل دي.

– تاسو په پورتنی انځور کې څه شی وینئ؟

– آیا تاسو د یووالي په معنا پوهېږئ؟

یوه سپین ږیری خپلو زامنو ته د لښتو یوه گېډۍ ورکړه چې ماته یې کړي، خو زامنو یې گېډۍ ماته نه شوه کړای. بیا یې پلار په خپله یوه یوه لښته ماته کړه او ورته یې وویل: که په خپلو منځو کې بې اتفاقه شی، نو ما غوندې سپین ږیری به هم تاسو د دې لښتو په څېر مات او له منځه یوسي.

– خو زده کوونکي دې په وار سره متن د ښوونکي په مرسته ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– خو تنه زده کوونکي دې د لوست له متن څخه داسې کلمې پيدا کړي چې د (و) توري په کې راغلي وي او بيا دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

– زده کوونکي دې له ورکړل شوو تورو څخه کلمې جوړې او بيا دې پر تختې وليکي.

ل - ښ - ت - ه	ز - ا - م - ن		
ا - ت - ف - ا - ق	م - ا - ت - ه		
ن - ا - ر - و - غ	گ - ې - ډ - ی		

– زده کوونکي دې لاندې جمله د املاء په توګه وليکي:

يووالی د يوه ملت او قوم زور او قوت دی.

لغت	معنا
يووالی	اتفاق
ګډې	کوده

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د متن جملې په ښکلي خط په خپلو

کتابچو کې وليکي.

د کال فصلونه

موخه: د کال د څلورو فصلونو پیژندل او د دې لوست سم لوستل او لیکل.

– تاسو پوهېږئ چې یو کال څو فصلونه لري؟

– تاسو کولای شئ چې په پورتنیو انځورونو کې د اوږي فصل وښیئ؟

یو کال څلور فصلونه لري: پسرلی، اوږی، منی، ژمی.

په پسرلي کې هوا ښه وي. هر څوک په کار پیل کوي.

په دوبي کې هوا توده وي.

په مني کې هوا معتدله وي.

په ژمي کې هوا ډېره سړه او په زیاترو ځایونو کې واوره

اوري.

– خو زده کوونکي دې په وار سره د ښوونکي په مرسته د لوست جملې ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې انځورونو ته وگوري او د هغو نومونه دې پر تختې وليکي.

– زده کوونکي دې د متن په لوستلو سره د لاندې جملو تش ځایونه په مناسبو کلمو د تختې پر مخ بشپړ کړي.

یو کال ..... فصلونه لري.

په پسرلي کې ..... ښه وي.

په اوړي کې هوا ډېره ..... .

معنا

لغت

شروع

پیل

دوبی

اوړی

د اونۍ ورځې

موخه: د دې لوست د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د اونۍ د ورځو د نومونو پېژندل.

د اونۍ د ورځو نومونه
شنبه
یکشنبه
دوشنبه
سه شنبه
چهارشنبه
پنجشنبه
جمعه

- تاسو ویلی شئ چې یوه اونۍ څو ورځې ده؟
- تاسې د اونۍ د ورځو نومونه اخیستلای شئ؟

یوه اونۍ اووه ورځې ده.

شنبه، یکشنبه، دوشنبه، سه شنبه، چهار شنبه، پنجشنبه او جمعه.

**موږ په اونۍ کې شپږ ورځې ښوونځي ته ځو.
د جمعي په ورځ ښوونځي رخصت وي.**

– زده کوونکي دې متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې په وار سره د ټولگي مخې ته راشي، د اوونۍ د ورځو نومونه دې د تختې پر مخ وليکي.

– زده کوونکي دې په لوستل شوي لوست کې داسې کلمې پيدا کړي چې د (ش) توري په کې راغلي وي او بيا دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

– زده کوونکي دې د اوونۍ د ورځو نومونه يو بل ته املا ووايي او پر تختې دې وليکي.

معنا

هفته

لغت

اوونۍ

زده کوونکي دې د اوونۍ د ورځو نومونه په خپلو کتابچو

کې وليکي.

ټوکه

موخه: د ټوکې د متن سم لوستل، لیکل او د ټوکې په مفهوم پوهېدل.

پوښتنې:

– په پورتنۍ انځور کې څه شی وینئ؟

– تاسو کوم وخت کومه ټوکه اورېدلې ده، هغه ویلای شئ؟

یو سړی ونې ته ختلی و. چا ور څخه پوښتنه وکړه،
چې څه کوي؟ سړي ځواب ورکړ: توتان خورم. هغه
ورته وویل: ته خو د چنار ونې ته ختلی یې، سړي
ووویل: توتان مې په جیب کې دي.

– زده کوونکي دې لوست د یو بل په مرسته ولولي او بیا دې یو تن د ټولگي مخې ته راشي او لوستل شوې ټوکه دې په خپله ژبه ټولگیوالو ته واوروي.

– زده کوونکي دې په لوست کې درې توریزي کلمې پیدا او د تختې پر مخ دې ولیکي.

– لاندې کلمې دې په ساده جملو کې راوړي.

سړی   ټوتان   چنار   ختلی

زده کوونکي دې د یوه توري په راوړو سره لاندې کلمې بشپړې کړي، لکه:

ټو... ټوکه

سړ... سړ... چنا... خور... ټوتا...

زده کوونکي دې لوست په ښکلي خط په خپلو کتابچو

کې ولیکي.

باران

موخه: د باران په ارزښت او گټو پوهېدل او د دې لوست سم لوستل او لیکل.

پوښتنې:

– تاسو ویلای شئ چې باران په کوم فصل کې زیات ورېږي؟

– ستاسو په نظر که باران ونه ورېږي څه کیږي؟

بارانه ښه ورېږه
زما په زړه ورېږه
گلونه سمه غرگره
په سمه، غره ورېږه
باران هوا پاکوي
باران فضا پاکوي
دوږي گردونه پاک شي
باران دنیا پاکوي

(ارواښاد غلام حضرت روغمن)

– زده کوونکي دې د باران ترانه د یو بل په مرسته ولولي.

– که د غره په کلمه کې د (غ) د توري پر ځای د (س) توری ولیکو، کومه کلمه ترې جوړېږي؟

– زده کوونکي دې د باران ترانه له یاده زده کړي.

– زده کوونکي دې د ترانې له مخې څو کلمې پیدا کړي چې له دریو تورو څخه جوړې شوې وي، بیا دې د تختې پر مخ ولیکي.

لغت   **معنا**

فضا   هوا

دورې   گردونه

– زده کوونکي دې پورتنی لغتونه په ساده جملو کې راوړي.

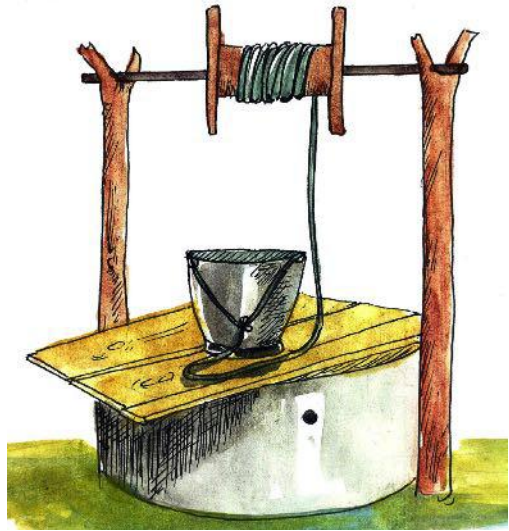
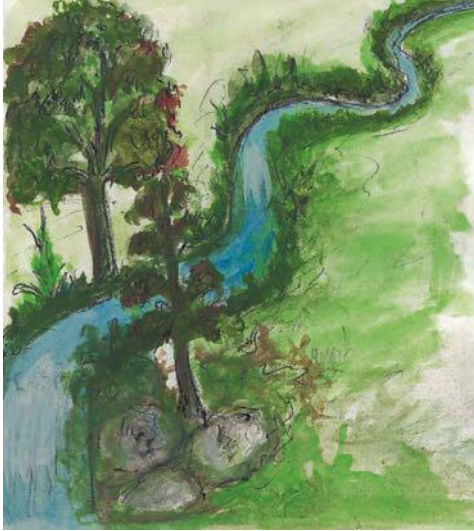

زده کوونکي دې د باران ترانه په ښکلي خط سره په خپلو

کتابچو کې ولیکي.

د اوبو گټې

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د پاکو اوبو په ارزښت او گټو پوهېدل.

- _ له تاسو څخه څوک ویلای شي چې پاکې اوبه چېرې پیدا کړي؟
- _ د پاکو اوبو د گټو په هکله څه ویلای شئ؟

اوبه د الله جل جلاله لوی نعمت دی.

انسانان او ټول ژوندي موجودات به اوبو ژوند نشي کولای.

د پاکو اوبو څښل روغتیا ته گټه لري.

موږ باید د اوبو له بهی لگښت څخه مخنیوی وکړو.

– زده کوونکي دې لوست ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– لاندې کيسۍ دې په خپلو کتابچو کې وليکي او ځواب دې پيدا کړي.
تسه ځي، ډکه راځي. ( )

– يو زده کوونکی دې د (انسانان، څاروي، بوټي، روغتيا) کلمې د تختې پرمخ وليکي او نور زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

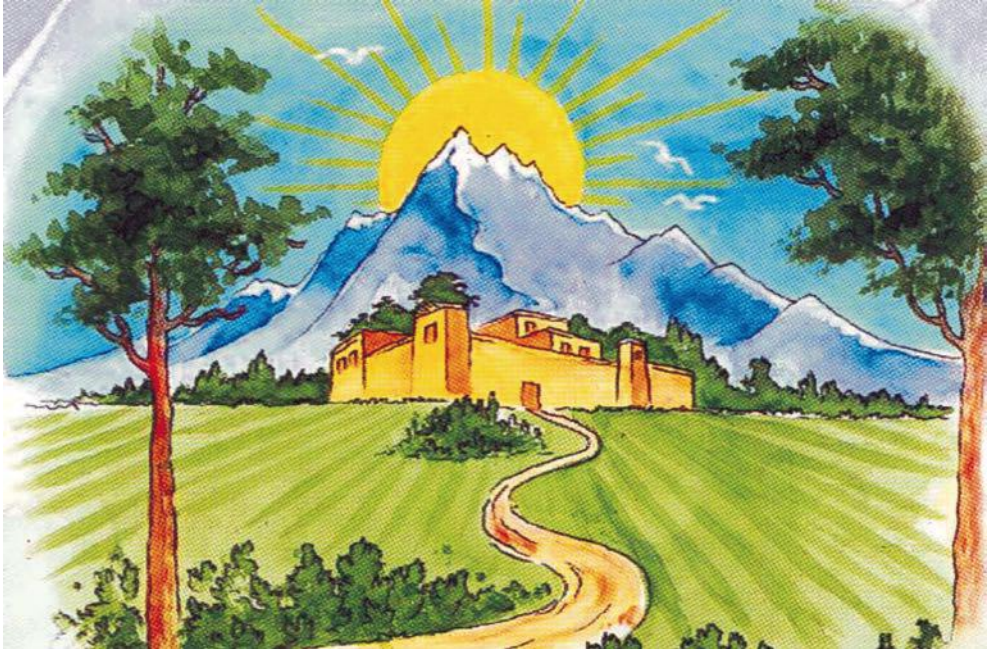
– زده کوونکي دې لاندې کلمې په ساده جملو کې وکاروي!
اوبه   پاک   گټې
– خو زده کوونکي دې د اوبو د گټو په هکله لنډې خبرې وکړي.

زده کوونکي دې د لوست له متن څخه څو کلمې خوښې او بيا دې په خپلو کتابچو کې ورته جملې جوړې کړي.

لمر

موخه: زده کوونکي د لمر په ارزښت او گټو وپوهیږي، د لمر لوست سم ولولي او وپي لیکي.

پوښتنه:

— تاسو ویلای شئ چې لمر له کومې خوا راخیږي او کوم لور ته لوبږي؟

لمر ډېره رڼا او تودوخه لري.

لمر په خپله رڼا ټول ځایونه روښانوي.

د لمر په تودوخې غلې او مېوې پخېږي.

انسانان او ټول ژوندي شيان لمر ته اړتیا لري.

بې له لمر څخه ژوند نشته.

– زده کوونکي دې د لمر لوست په خپلو منځونو کې په سمه توګه ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې له تورو څخه کلمې جوړې او بيا دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

ل – م – ر ..... لمر ..... ت – و – د – و – خ – ه .....
 ش – ي – ا – ن ..... ر – ې – ا .....
 ا – ن – س – ا – ن – ا – ن ..... م – ې – و – ې .....

– زده کوونکي دې د متن لومړۍ جمله د املاء په ډول وليکي.

– لاندې کيسۍ دې ولولي او ځواب دې پيدا کړي.
 د ورځې وي او د شپې نه وي. ( )

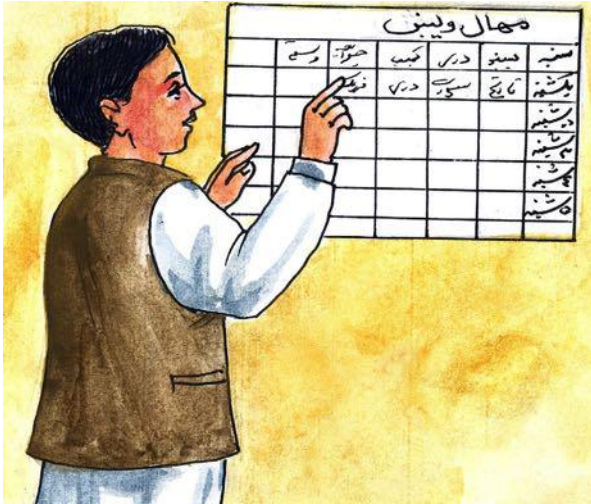
– زده کوونکي دې د متن کلمې د تختې پر مخ وليکي.

معنا	لغت
گرمي، حرارت	تودوخه
ضرورت	اړتيا

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې متن په ښکلي خط په خپلو کتابچو کې وليکي.

د وخت ارزښت

موخه: د وخت په ارزښت پوهېدل او د متن لوستل اولیکل.

– تاسو ویلای شئ چې موږ څنگه کولای شو چې خپل کارونه په ټاکلي وخت سرته ورسوو؟

– تاسې خپل وخت په کومو کارونو کې تېروئ؟

له وخت څخه باید ښه ګټه واخلو.
زه خپل وخت خوشې نه تېروم.
څوک چې خپل وخت بې ځایه تېروي، په ژوند کې به وروسته پاتې شي.
تېر شوی وخت بېرته لاس ته نه راځي.

– زده کوونکي دې د لوست جملې د یو بل په مرسته ولولي او بیا دې یو زده کوونکی د وخت د ارزښت په هکله لنډې خبرې وکړي.

– خو تنه زده کوونکي دې د خپلو ورځنیو کارونو په اړه خبرې وکړي.

– زده کوونکي دې له لاندېنیو تورو څخه په خپلو کتابچو کې کلمې جوړې کړي، لکه:
و-خ-ت...وخت...

خ-پ-ل...گ-ت-ه...ک-ا-ر.....

– زده کوونکي دې لاندې کلمې د تختې پر مخ په تورو ووېشي.
ژوند وروسته لاس څوک خوشې

معنا

لغت

فایده

گټه

بې ځایه

خوشې

زده کوونکي دې د لوست د متن له مخې څو کلمې غوره کړي او بیا دې په تورو ووېشي.

د خوړلو اداډاب

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د خوړلو په ادبونو پوهېدل.

پوښتنه:

— تاسو د خوړو د آدابو په اړه څه اورېدلي دي؟

له ډوډۍ خوړلو څخه مخکې خپل لاسونه په صابون
او اوبو پاک مینځو.

د ډوډۍ خوړلو په پیل کې باید (بسم الله الرحمن
الرحيم) ووايو.

خواړه بايد په ښي لاس وخورو.

خپل خواړه بايد ورو ورو وخورو.

خواړه بايد د خپلې مخې څخه وخورو.

– زده کوونکي دې د لوست جملې ولولي.

– زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او د لوست له مخې دې داسې کلمې چې له دریو تورو څخه جوړې شوې وي، په خپلو کتابچو کې وليکي.

۱- ..... ۲- .....

۳- ..... ۴- .....

– دا څه شی دی؟

الوزي مرغه غوندې، نه ښکې، نه پنځې لري، کلکې عرابې لري.

– زده کوونکي دې د متن له مخې د تختې پر مخ داسې کلمې وليکي چې د (خ) توري پکې راغلي وي.

د لوست متن په خپلو کتابچو کې وليکئ.

څاروي

موخه: د ځينو څارويو د نومونو پېژندل، لوستل او ليکل.

– تاسو په پورتنیو انځورونو کې کوم څاروي وینئ؟ نومونه یې واخلئ.

– تاسو ویلای شئ چې کوم څاروي په کور کې ساتل کېږي؟

زموږ خلک کورني څاروي ساتي.

د څارويو ساتل گټې لري.

خلک له څارويو څخه ډول، ډول گټې اخلي.

د غوا له شېدو څخه مستې، کوچ او پنېر

جوړېږي.

– زده کوونکي دې د لوست متن ولولي.

– زده کوونکي دې د لاندې پوښتنو سم ځواب د چوکاټ په ورکړل شوو کلمو کې پیدا

او بیا دې د هرې پوښتنې ترڅنګ په خپلو کتابچو کې وليکي.

– غبرګې لور دی او بار وړي. (دا کوم څاروی دی؟)

– ډېره تېزه منډه وهي. ....

– په ونه او دېوال په منډه خېژي. ....

– ټوله شپه وینس وي او پېره کوي. ....

– زده کوونکي دې لاندې کلمې د تختې پر مخ په تورو ووېشي.

خلک – څاروي – ساتي – گټې – غوا – مستې – کوچ – پنېر

– زده کوونکي دې د کورنیو څارویو د گټو په هکله لاندې خبرې وکړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د خپلې خوښې د

څو څارویو نومونه وليکي.

والیبال

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د والیبال له لوبې سره بلدتیا.

– تاسو په پورته انځور کې څه شی وینئ؟

– تاسو ویلای شئ چې والیبال څه ډول لوبه ده؟

والیبال ښه لوبه ده.

زده کوونکي په لوبغالي کې والیبال کوي.

د والیبال لوبغاړي دولس تنه وي.

دا لوبه ډېره په زړه پورې ده.

والیبال روغتیا ته ګټه رسوي.

– زده کوونکي دې د لوست متن ولولي.

– زده کوونکي دې له لاندې تورو څخه په خپلو کتابچو کې بشپړې کلمې جوړې کړي.

والیا   زده   میدا   لوب

– څو زده کوونکي دې داسې څلور کلمې د تختې پر مخ ولیکي چې د (و) توری ولري.

– څو زده کوونکي دې لاندې کلمې د تختې پر مخ ولیکي او بیا دې په لاندې جملو کې وکاروي.

هلکان   والیال   میدان   لوبه

لغت   معنا

لوېغالی   د ورزش میدان

زده کوونکي دې د والیال لوست ښه ولولي او بیا دې په

خپلو کتابچو کې په ښکلي خط سره ولیکي.

پاک خواړه

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د پاکو خوړو په گټو پوهېدل.

- تاسو په پورتنی انځور کې څه شی وینئ؟
- تاسو ویلای شئ چې پاک خواړه څه ډول خوړو ته ویل کېږي؟

زه پاک خواړه خورم.
پاک خواړه روغتیا ته گټه لري.
پاک خواړه د بدن په وده کې مرسته کوي.
ناپاک خواړه انسان ناروغه کوي.
خواړه باید په مناسب ځای کې وساتل شي.

- زده کوونکي دې د لوست متن ولولي.
- خو زده کوونکي دې له متن څخه څو کلمې پیدا کړي چې د (و) توري پکې راغلي وي.
- ۱_ ..... ۲_ ..... ۳_ ..... ۴_ .....

- زده کوونکي دې د لاندې کلمو په واسطه د جملو تش ځایونه د تختې پر مخ بشپړ کړي.
- خورم   گټه   ناروغه
- زه پاک خواړه ..... .
- پاک خواړه روغتیا ته ..... لري.
- ناپاک خواړه انسان ..... کوي.
- خو زده کوونکي دې د پاکو خوړو د گټو په هکله لنډې خبرې وکړي.

لغت   معنا

وده	نمو
مرسته	کمک

- زده کوونکي دې په خپله خوښه د څو خوړو نومونه په خپلو کتابچو کې وليکي.

د شاتو مچۍ

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د شاتو د مچيو پېژندل.

— تاسو د شاتو مچۍ لیدلې دي؟

— تاسو ویلای شئ چې د شاتو له مچۍ څخه څه شی لاس ته راځي؟

په تصویر کې د شاتو مچۍ وینو.

مچۍ په اتفاق ژوند کوي.

مچۍ شات جوړوي.

شات خواړه دي.

د شاتو خوړل روغتیا ته ګټه لري.

– زده کوونکي دې د لوست متن ولولي.
د لاندې کلمو متضادې کلمې دې له چوکاټ څخه پیدا او په خپلو کتابچو کې وليکي.

ناروغی	ترخه	– خواره
ترخه	.....	– اتفاق
بې اتفاق	.....	– روغتیا

– له لوست څخه دې هغه کلمې د تختې پر مخ وليکي چې له څلورو تورو څخه جوړې شوې وي، لکه: خوړل

– زده کوونکي دې د شاتو مچيو په هکله لنډې خبرې وکړي.

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې په سم خط وليکي.

د مېوو گټې

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د مېوو په گټو پوهېدل.

— تاسو په پورته انځور کې کومې مېوې وینئ؟

— تاسې کومې مېوې پېژنئ؟ نومونه یې واخلئ.

زموږ هېواد هر ډول مېوې لري.
مېوې تر خوړلو مخکې باید پاکې و مینځل شي.
موږ باید خامې او ناپاکې مېوې ونه خوړو.
د مېوو خوړل روغتیا ته ډېره گټه لري.

– څو زده کوونکي دې د ټولگي په وړاندې د لوست متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.

– څو زده کوونکي دې د تازه مېوو نومونه واخلي او د هغو رنگونه دې ووايي.
– هره مېوه چې په رسمونو کې ویني، نوم دې واخلي.

– زده کوونکي دې له لاندې تورو څخه بشپړې کلمې جوړې کړي.

انگور .....
ا - ن - گ - و - ر .....
ا - ن - ا - ر .....
ب - ا - د - ا - م .....
گ - ي - ل - ا - س .....

معنا

لغت

اومې

خامې

هر قسم

هر ډول

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د لوست جملې

سمې ولیکي.

نصيحت

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د نصيحت په ارزښت پوهېدل.

– کله چا تاسې ته نصيحت کړې دی؟

– موږ ولې د مشرانو نصيحت ته غوږ ونیسو؟

د پوهانو او مشرانو لارښوونو ته نصيحت وايي.

لاندې نصيحتونو ته ځیر شئ:

– د نن کار سبا ته مه پرېږدئ.

– په هر کار کې د مشرانو نصيحت ته غوږ ونیسئ.

– له خپلو دوستانو سره ښه چلند کوئ.

- خو تنه زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.
- خو تنه زده کوونکي دې په وار سره لاندې کلمې د تختې پر مخ په تورو وويشي.

کار   **مشوره**   **سبا**   **مشران**

– زده کوونکي دې لومړی د چوکاټ کلمې په خپلو کتابچو کې وليکي او بيا دې متضادې کلمې د کرښې پواسطه سره ونښلوي.

بد	مشران
لږ	ډېر
کشران	ښه

– لاندې کلمې په لنډو جملو کې وکاروئ.

کار   **لار**   **مشر**   **سبا**

– زده کوونکي دې د (کار، سره، چلند، غوږ) کلمې د املاء په ډول د تختې پر مخ وليکي.

لغت: **معنا**

نصیحتونه	پندونه
چلند	سلوک

زده کوونکي دې د لوست متن په ښکلي خط په خپلو

کتابچو کې وليکي.

سابه

موخه: د متن لوستل، لیکل او د سابو په ګټو پوهېدل.

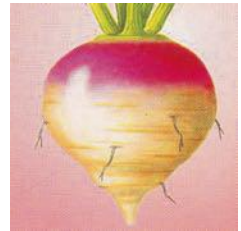
- تاسو په پورتنۍ انځور کې کوم سابه وینئ؟ نومونه یې واخلئ.
- کوم سابه خام او کوم سابه پاخه خوړل کېږي؟

د سبو خوړل بدن ته ګټه لري.
سابه باید په پاکو اوبو و مینځل شي او بیا و خوړل شي.
زموږ خلک ډول ډول سابه، لکه: پالک، گازرې، مولى،
ګندنه، مرچ او داسې نور کړي.
ځینې سابه خام او ځینې هم پاخه خوړل کېږي.

– څو تنه زده کوونکي دې متن په وار سره ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.
– د لاندې سابو نومونه په خپلو کتابچوکې وليکئ.

– زده کوونکي دې د څلورو سابو نومونه واخلي چې هم خام او هم پاخته خوړل کېږي.
– د لوست په متن کې درې داسې کلمې پیدا کړئ چې د (ب) توري ولري.
۱- ..... ۲- ..... ۳- .....

معنا

ترکاري، سبزیجات
بعضې

لغت

سابه
ځینې

کورنۍ دنده:

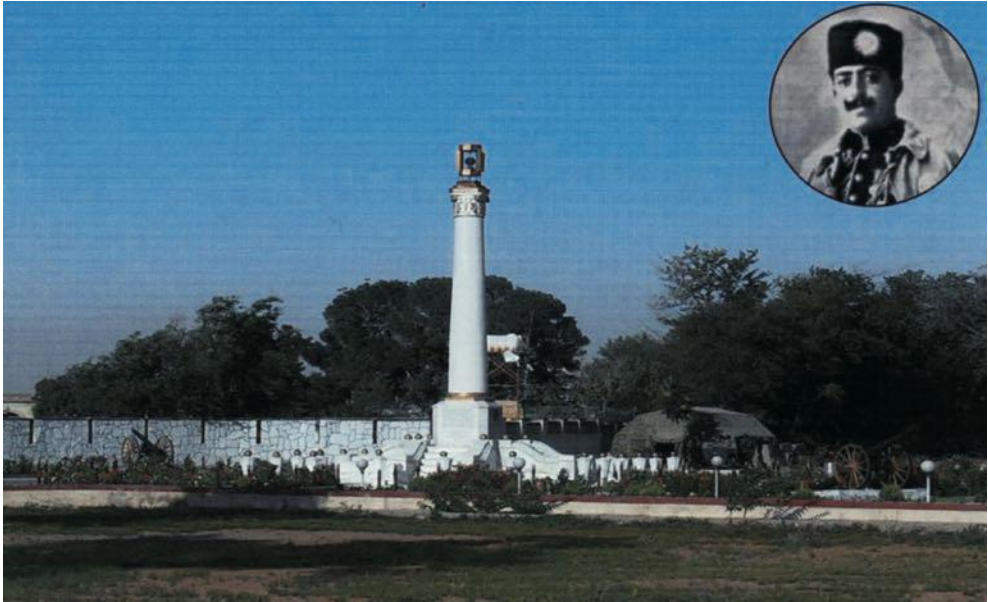

د لوست متن په خپلو کتابچو کې په ښکلي خط
ولیکئ.

د خپلواکۍ ورځ

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د خپلواکۍ په ارزښت پوهېدل.

پوښتنه:

— تاسو په پورتنۍ انځور کې څه وینئ؟

داسد د میاشتي اته ویشتمه نېټه زموږ د خپلواکۍ ورځ ده.
افغانان هر کال د خپلواکۍ ورځ لمانځي.
دا ورځ زموږ د یووالي نښه ده.
موږ له خپلې خپلواکۍ سره مینه لرو.
موږ خپلواکي په خپلې پوهې او یووالي سره ساتو.

– زده کوونکي دې متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– څو زده کوونکي دې ووايي چې د (خپلواکي) کلمه له څو تورو څخه جوړه شوې ده؟

– زده کوونکي دې داسې کلمې ووايي چې د (خ، پ، ا) توري پکې راغلي وي.

– له لاندې تورو څخه کلمې جوړې او د تختې پر مخ يې وليکئ، لکه:

.....	ا - ف - غ - ا - ن
.....	ک - ا - ل
.....	خ - پ - ل - و - ا - ک - ي
.....	و - ر - خ

– که د (کال) په کلمه کې د (ک) توري پر ځای د (ت، ج، خ، ش) توري وليکو، کومې کلمې ترې جوړېږي؟ پر تختې دې وليکي.

لغت	معنا
خپلواکي	آزادي
يووالی	اتفاق

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې کورنۍ دنده:

ولیکي.

کورنی دنده

موخه: د لوست سم لوستل، لیکل او د کورنی دندې په ارزښت پوهېدل.

پوښتنې:

— په انځور کې څه وینئ؟

— تاسې خپله کورنی دنده د چا په مرسته ترسره کوئ؟

ذاکر ښه زده کوونکی دی.

ذاکر خپله کورنی دنده په ښکلي خط لیکي.

زه هم هره ورځ خپله کورنی دنده لیکم.

موږ خپلې کورنۍ دندې ښوونکي ته ښیو.

- خو زده کوونکي دې متن په وار سره ولولي، نور دې ورته غور ونيسي.
- خو زده کوونکي دې د تختې پر مخ یو بل ته املاء ووايي.

– زده کوونکي دې د لاندې کلمو څخه جملې جوړې کړي.

کورنۍ پاملرنه ښوونکي کتابچه

- خو زده کوونکي دې په وار سره د خپلې کورنۍ دندې د سرته رسولو په هکله نورو ته معلومات ورکړي.

معنا

کورنۍ وظیفه
ښایسته

لغت

کورنۍ دنده
ښکلي

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې په

ښکلي خط ولیکي.

سرک

موخه: د لوست سم لوستل، لیکل او د سرک د پلي لارو په ارزښت پوهېدل.

پوښتنه:

— ستاسو په فکر سرکونه د څه لپاره جوړ شوي دي؟

سرک هغه لار ده چې موټر او نور وسایط پرې تگ راتگ کوي.

**د سرکونو دواړو خواوو ته پلي لارې دي.
په دې لارو د پلو کسانو تگ او راتگ خطر نه لري.
په ځینو سرکونو کې ترافیکي اشارې هم موجودې وي.
د اشارو د شنه څراغ په بلبډو سره پلي کسان له سرک
څخه تېرېږي.**

– زده کوونکي دې لوست په وار سره ولولي او نور دې ورته غور ونيسي.
– خو تنه زده کوونکي دې د لوست له متن څخه څو کلمې وټاکي چې د (ک) توري په کې راغلي وي، بيا دې په جملو کې راوړي.

– زده کوونکي دې له لاندې تورو څخه د تختې پر مخ پوره کلمې جوړې او بيا دې په لنډو جملو کې وکاروي.

سپړ ..... لا ..... خط .....

– زده کوونکي دې په دریو ډلو ووېشل شي او د لوست د متن په اړه دې په خپلو منځونو کې خبرې وکړي.

زده کوونکي دې لوست څو ځلې له خپل ځان سره ولولي او بيا دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

ماشومان

موخه: د متن لوستل، ليکل او د ښه ماشوم په صفتونو پوهېدل.

پوښتنه:

— ستاسو په نظر چاته ښه ماشومان ويلاى شو؟

ماشومان په هر کور کې د گلانو په څېر دي.
د ماشومانو ښه روزنه د هغوی ښه راتلونکې جوړوي.
ښه ماشومان په خپلو درسونو کې زيار باسي.
د خپلو ښوونکو خبرو ته غورځي.
تل د مشرانو درناوى کوي.

– زده کوونکي دې لوست په وار سره سم ولولي، نور دې ورته غوږ ونیسي.
 – زده کوونکي دې د لوست د متن هغه کلمې چې د (ب) توری یې په پیل او منځ کې راغلی وي، په نښه او په خپلو کتابچو کې دې ولیکي.

– که د غوږ په کلمه کې د (غ) د توري پر ځای د (خ) توری ولیکل شي، څنگه لوستل کېږي؟

– زده کوونکي دې د لوست د متن د (درناوی – ماشومان – گلانو – زیار – درسونه) کلمې د تختې پر مخ ولیکي او بیا دې په لنډو جملو کې وکاروي.

معنا	لغت
کوښښ	زیار
احترام	درناوی

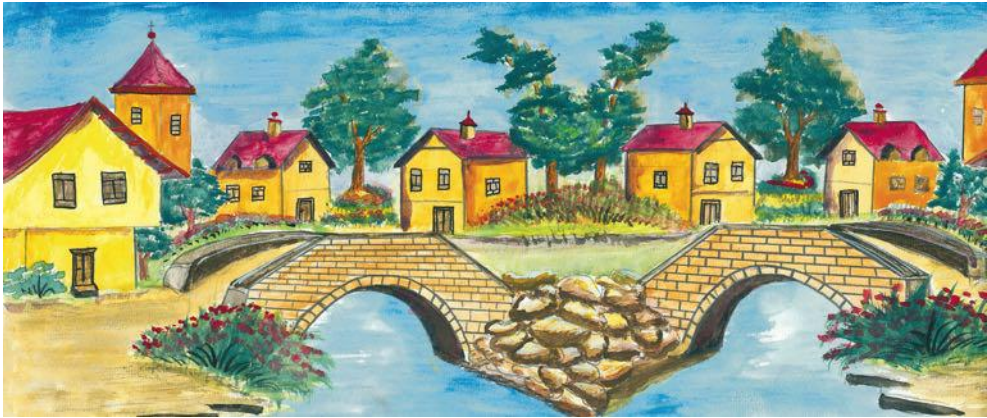

زده کوونکي دې متن په خپلو کتابچو کې په ښکلی خط سره ولیکي.

ګاونډی

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د ګاونډي په حقونو پوهېدل.

- ستاسو په فکر ګاونډی چاته ویل کیږي؟
- ستاسو په نظر له ګاونډي سره باید څنګه چلند وکړو؟

ګاونډیان پر یو بل ډېر حقونه لري.

سلیم زموږ ګاونډی دی.

موږ له هغوی سره ښه ناسته ولاړه لرو.

موږ یو له بل سره د اړتیا په وخت کې مرسته کوو.

ټول ګاونډیان باید یو له بل سره ښه چلند وکړي.

– زده کوونکي دې متن په وار سره ولولي او نور دې ورپسې تکرار کړي.
 – خو زده کوونکي دې په وار سره د گاونډيو په حقونو خبرې وکړي.
 – که د (بل) په کلمه کې د (ب) توري پر ځای د (ت) توري راشي، څنگه لوستل کېږي؟
 – خو زده کوونکي دې لاندې کلمې د تختې پر مخ وليکي او په لنډو جملو کې دې راوړي.

موږ:

گاونډی

سليم

معنا

لغت

همسايه

گاونډی

سلوک، رویه

چلند

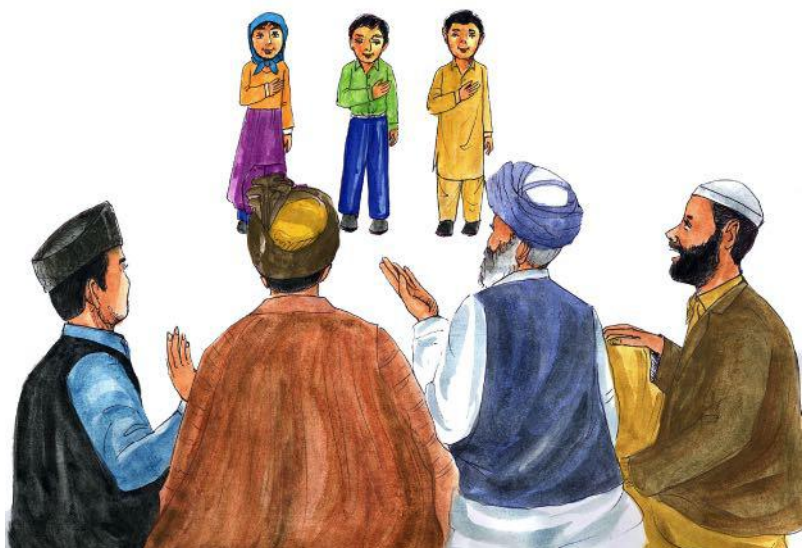
ضرورت

اړتیا

د انسان درناوی

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د انسانانو د درناوي په مفهوم پوهېدل.

پوښتنه:

— ستاسو په نظر انسانان باید له یو بل سره څه ډول چلند وکړي؟

ټول انسانان د الله جل جلاله مخلوقات دي.

انسانان د درناوي وړ دي.

ښه زده کوونکي د انسانانو درناوی کوي.

انسانان باید یو د بل حقونه وپېژني.

انسانان د اړتیا په وخت کې له یو بل سره مرسته کوي.

– زده کوونکي دې متن د ټولگي په مخکې ولولي او د ښوونکي په مرسته دې خپلې تېروتنې سمې کړي.

– زده کوونکي دې د لاندې کلمو مفرد شکل له چوکاټ څخه پیدا او د کلمو مخې ته دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

انسان	ځوان
مشر	ماشوم

– انسانان ..... – ماشومان .....

– ځوانان ..... – مشران .....

– که د مشرانو په کلمه کې د (م) توري پرځای د (ک) توری وليکو، څنگه لوستل کېږي؟

– زده کوونکي دې په وار سره د انسانانو د درناوي په هکله لنډې خبرې وکړي.

– زده کوونکي دې له لاندې کلمو څخه د تختې پر مخ لنډې جملې جوړې کړي.

– زده کوونکي ..... – درناوی .....

– انسانان ..... – خبرې .....

– زده کوونکي دې د لوست متن ښه ولولي او بیا دې په ښکلی خط سره په خپلو کتابچو کې وليکي.

د خبرو اداډ

موځه: د متن سم لوستل، ليكل او د خبرو په اداډو پوهېدل.

- ستاسو په نظر که څوک خبرې کوي، موږ بايد څه وکړو؟
- څوک ويلای شي چې د مشرانو خبرو ته غوږ نيول څه گټه لري؟

خبرې کول ځان ته اداډ لري.
موږ بايد د خبرو کولو اداډ په پام کې ونيسو.
څوک چې خبرې کوي، بايد خبرو ته يې غوږ ونيسو.
د چا په خبرو کې بې ځايه ورگډ نه شو.
په خبرو کې بايد وار په پام کې وساتو.

– خو تنه زده کوونکي دې متن په وار سره ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– خو تنه زده کوونکي دې د لوست په متن کې هغه کلمې چې د (ب) توري يې په پيل، منځ او پای کې راغلي وي، په نښه کړي او بيا دې هغه کلمې په خپلو کتابچو کې خوځلي وليکي.

– زده کوونکي دې له لاندې کلمو څخه د تختې پرمخ مناسبې جملې جوړې کړي.

اداب   خبرې   پام   وار

لغت   معنا

وار   نوبت

ورگډ   ورداخلېدل

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د متن جملې په خپلو کتابچو کې په

ښکلي خط وليکي.

ترانه

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د ترانې د ويلو وړتيا پيدا کول.

پوښتنه:

— تاسو کومه ترانه ويلې يا اوريدلې ده؟

موږ بچيان د دې هېواد
پيدا شوي يو ازاد
خويندي، وروڼه افغانان
گډموگور افغانستان
يوکه نن موږ کوچنيان
خو سباته يولويان
دغه خاوره به کړو بڼ
کړو ډاگونه به يې چمن
خپل هېواد به کړو ودان
خو مو مټو کې وي توان

(....)

– خو تنه زده کوونکي دې ترانه په ډله ییزه توګه د ټولګي په مخکې په لوړ آواز ووايي او نور دې ورپسې تکرار کړي.

– زده کوونکي دې د لوست په متن کې هغه کلمې په نښه کړي چې له څلور تورو څخه جوړې شوې وي، بیا دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

– که د کور په کلمه کې د (ک) توري پر ځای د (م) توري ولیکل شي، کومه کلمه ترې جوړېږي؟

– یو تن زده کوونکی دې د ترانې د مفهوم په اړه لنډې خبرې وکړي.
 – له لاندې تورو څخه کلمې جوړې او بیا یې د تختې پر مخ په جملو کې راوړئ.
ا - ف - غ - ا - ن   ک - و - ر   ه - ی - و - ا - د

معنا	لغت
ماشومان	کوچنيان
باغ	بڼ
ميدانونه	ډاگونه

کورنۍ دنده:
 د لوست له متن څخه دې په خپله خوښه څو کلمې وټاکي او هغه دې په جملو کې وکاروي.

مرسته

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د مرستې په ارزښت او گټو پوهېدل.

پوښتنې:

— له تاسو څخه څوک ویلای شي چې مرسته څه ته وايي؟

— تاسو کله له کوم بې وزله سره مرسته کړې ده؟

له اړو کسانو سره مرسته کول ښه کار دی.
له بېوزلو سره مرسته د الله جل جلاله د رضا سبب
کېږي.

له گاونډیو سره مرسته کول ډېر ثواب لري.
موږ له خپلو خپلوانو سره مرسته کوو.

– زده کوونکي دې متن په وار سره د ټولگي په مخکې ولولي.

– خو زده کوونکي دې لاندې کلمې په لنډو جملو کې وکاروي.

مرسته   بېوزلي   کور

– زده کوونکي دې لاندې کلمې د املا په توگه د تختې پر مخ وليکي.

مرسته   رضا   خويندو   کور   ښه کار

– زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او له يو بل سره دې د مرستې او کومک په هکله خبرې وکړي، بيا د هرې ډلې يو زده کوونکی د ټولگي مخې ته راشي او له بې وزلو سره د مرستې کولو په هکله دې لنډې خبرې وکړي.

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې په

ښکلي خط وليکي.

پاکوالی

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د پاکوالی په ارزښت او ګټو پوهېدل.

– که چېرې موږ خپل ځان پاک ونه ساتو، څه پېښېږي؟

– څوک ویلای شي چې پاکوالی څه ګټې لري؟

پاک ساتم لاسونه مې
پاک ساتم غاښونه مې
پاکې جامې اغوندم
پاک ساتم بوټونه مې
پاک خواړه اوبه غواړم
پاک ساتم ځایونه مې
پاک ژوند کې خوشحاله یم
پاک دي ټول کارونه مې
ښکلی په پاکۍ یمه
گل د کورنۍ یمه

– خو زده کوونکي دې متن په وار سره ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې د لاندې کلمو متضادې کلمې وليکي:

پاک   **خوشحال**   **ښکلی**

– که د (پاک) په کلمه کې د (پ) پر ځای د (ن) توری وليکو، څنگه لوستل کېږي؟

– خو زده کوونکي دې په وار سره د پاکوالي ترانه له ياده ولولي.

– زده کوونکي دې له لاندې کلمو څخه د تختې پر مخ لنډې جملې جوړې کړي.

پاک   **لاسونه**   **ښکلی**   **ژوند**   **گل**

– زده کوونکي دې د پاکوالي د گټو په اړه لنډې خبرې وکړي.

زده کوونکي دې ترانه له ياده زده کړي.

واکسين

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د واکسين په ارزښت پوهېدل.

پوښتنې:

– تاسو کله خپل ځانونه واکسين کړي دي؟

– تاسې په خپل کلي کې صحي کلينیک لرئ؟

واکسين کول د روغتيا لپاره ډېر ارزښت لري.
واکسين ماشومان له ناروغيو څخه ساتي.
هر واکسين د اړوندو ناروغيو لپاره تطبيق کېږي.
د ماشومانو د واکسين دورې بايد بشپړې شي.
ميندې بايد خپل ماشومان واکسين کړي.

– زده کوونکي دې په وار سره متن د ټولگي په مخکې ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– په متن کې دې داسې کلمې پيدا کړي چې د (ن) توري ولري او بيا دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

– زده کوونکي دې د (واکسين، ماشوم، کلينیک) کلمې په جملو کې وکاروي.

– زده کوونکي دې د متن لومړۍ جمله د املا په توگه وليکي.

– زده کوونکي دې د واکسين د ارزښت په هکله لنډې خبرې وکړي.

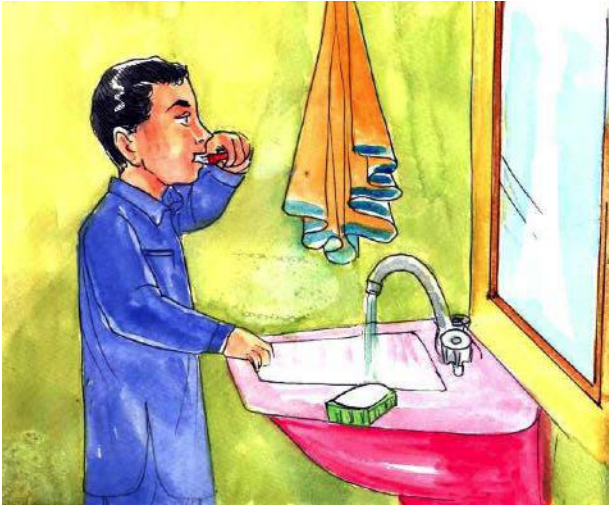

زده کوونکي دې د لوست متن څو ځلې په خپلو کتابچو

کې وليکي.

نظافت

موخه: د لوست سم لوستل، لیکل او د نظافت په ارزښت پوهېدل.

- ویلای شی چې په پورتنیو انځورونو کې ماشومان څه کوي؟
- ویلای شی چې ولې ځان پاک ساتو؟
- که نظافت ته پاملرنه ونه شي څه پېښېږي؟

نظافت د ایمان جزء دی.

نظافت د روغتیا لپاره ګټور دی.

زه خپل ځان او کالي پاک ساتم.

خپل غاښونه په مسواک یا برس سره مینځم.

– زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې له ورکړل شوو کلمو څخه جملې جوړې کړي.

ایمان   روغتیا   ګټور   نظافت

– زده کوونکي دې د لوست له متن څخه دوه حرفي او درې حرفي کلمې په نښه کړي او بیا دې د تختې پرمخ وليکي.

– زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او د نظافت په هکله دې له یو بل سره خبرې وکړي، بیا دې د هرې ډلې په استازیتوب یو زده کوونکی خپلې خبرې نورو ته واوروي.

زده کوونکي دې متن په خپلو کتابچو کې په ښکلي خط

ولیکي.

سوله

موخه: د لوست سم لوستل، لیکل او د سولې په ارزښت پوهېدل.

– تاسې د سولې په هکله څه اورېدلې دي؟

موږ په سوله کې په آرامۍ سره ښوونځي ته تلای شو.
خپل درسونه په ښه توګه ویلای شو.
سوله د ژوند اړتیا ده.
سوله د انسانانو ترمنځ مینه زیاتوي.
سوله نېکمرغي او جګړه بدمرغي راولي.
موږ سوله غواړو.

– خو تنه زده کوونکي دې متن ولولي او نور دې ورته غور ونيسي.

– زده کوونکي دې له لاندې کلمو څخه جملې جوړې او په کتابچو کې دې وليکي.
(ماشومان سوله جگړه مينه)

– زده کوونکي دې لاندې کلمې يو بل ته د تختې پر مخ املا ووايي.
سوله مينه ژوند اړتيا نیکمرغي

– زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او هره ډله دې د سولې په اړه په خپلو منځو کې خبرې وکړي.

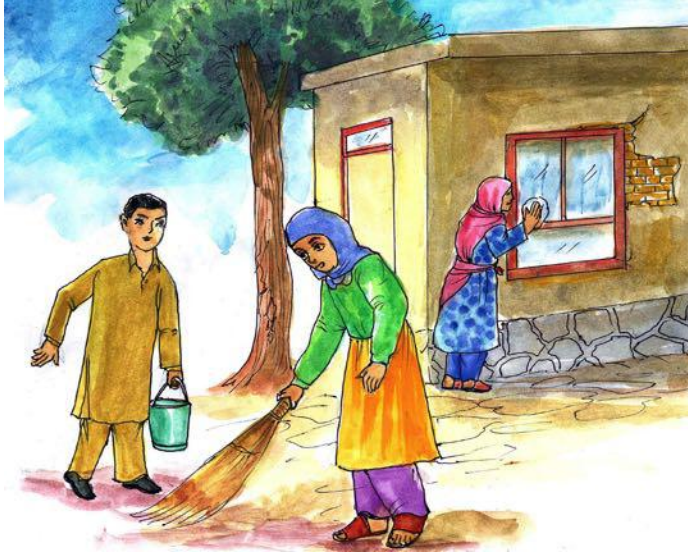
لغت	معنا
نېکمرغي	خوشبختي
بدمرغي	بدبختي

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې وليکي.

همکاري

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د همکارۍ په ارزښت پوهېدل.

پوښتنې:

- تاسو په پورتنۍ انځور کې څه وینئ، خبرې پرې وکړئ؟
- تاسو له خپلو ټولګیوالو سره په کومو کارونو کې همکاري کولای شئ؟

ټول انسانان یو بل ته اړتیا لري.
د اړتیا په وخت کې له اړو خلکو سره همکاري ښه کار دی.

موږ خپلې ستونزې یو د بل په همکارۍ حلوو.
موږ باید په کارونو کې له خپلې کورنۍ سره مرسته او همکاري وکړو.

– خو تنه زده کوونکي دې په وار سره متن د ټولگي په مخکې ولولي او نور دې ورته غوړ ونيسي.

– زده کوونکي دې لاندې کلمې په ساده جملو کې راوړي:

انسانان   همکاري   ستونزې   کورنۍ

– د لوست اصلي مطلب څه شی دی؟ سم ځواب په نښه کړئ:

الف: د زغم او صبر په هکله خبرې اورېدل دي.

ب: په لوبو کې له شخړو څخه کار اخیستل دي.

ج: یو له بل سره همکاري کول.

– زده کوونکي دې په وار سره د لوست لاندې جمله د املاء په توګه د تختې پر مخ ولیکي.

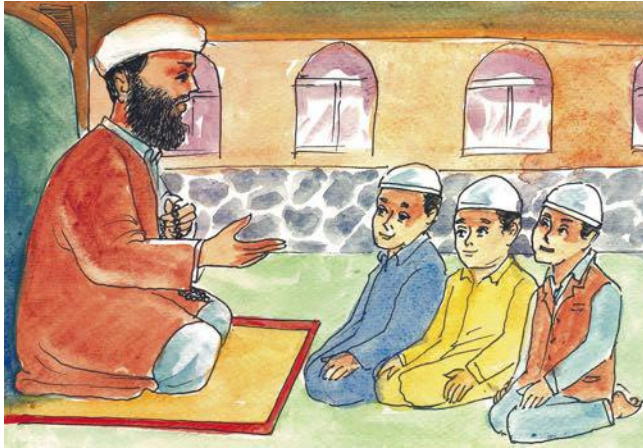
(ټول انسانان یو بل ته اړتیا لري.)

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې ولیکي.

رښتیا ویل

موخه: د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او د رښتیا ویلو په ارزښت پوهېدل.

پوښتنې:

- تاسو ویلای شئ چې رښتیا ویل څه ګټه لري؟
- څه فکر کوئ چې دروغ ویل ولې ښه کار نه دی؟

الله جلّ و علاّه په رښتیا ویلو راضي کېږي.

رښتیا ویل د انسان ښه صفت دی.

خلک رښتیني انسانان خوښوي.

رښتیا ویل انسان له بېلا بېلو ګناهونو او بدیو څخه

ژغوري.

– خو زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي او نور دې ورته غوړ ونيسي.

– زده کوونکي دې لاندې کلمې په لنډو جملو کې راوړي.

رښتيا   راضي   صفت   خلک

– زده کوونکي دې د متن لومړۍ جمله د املاء په توګه وليکي.

– خو زده کوونکي دې د رښتيا ويلو په اړه لنډې خبرې وکړي.

لغت	معنا
راضي کېږي	قانع کېږي
ژغوري	ساتي

کورنۍ دنده: د لوست متن دې په ښکلي خط په خپلو کتابچو کې وليکي.

ښه چلند

موخه: د متن لوستل، لیکل او د ښه چلند په ارزښت پوهېدل.

پوښتنه:

— تاسو د ښه چلند په اړه څه ویلای شئ؟

ښه چلند له یو بل سره د انسانانو ښو کړو وړو ته وايي.
ښه زده کوونکي په کورنۍ، ښوونځي او هر ځای کې له
خپلو دوستانو سره ښه چلند کوي.
په خپلو کړو وړو کې د مور، پلار، ښوونکو او مشرانو
درناوی ساتي.
له زده کوونکو سره په ادب او احترام خبرې کوي.

– خو تنه زده کوونکي دې په وار سره متن د ټولگي په مخکې ولولي او نور دې ورته غوړ ونيسي.

– زده کوونکي دې لاندې کلمې په لنډو جملو کې راوړي:

ښه زده کوونکي پاملرنه مشرانو ادب ښه چلند

– خو زده کوونکي دې په متن کې داسې کلمې په ښه کړي چې ټکي ونه لري. بیا دې د تختې پرمخ وليکي.

– خو زده کوونکي دې په وار سره د ښه چلند په اړه لنډې خبرې وکړي.

لغت معنا

ښه چلند ښه خوی، ښه رویه

پاملرنه توجه

زده کوونکي دې د لوست متن په خپلو کتابچو کې وليکي.

پر ځان باور

موخه: د لوست د کلمو او جملو سم لوستل، لیکل او په ځان د باور د پیدا کولو د روحيې پیاوړتیا.

— تاسو په انځور کې څه شی وینئ؟

— آیا تاسې پر ځان د باور په معنا او مطلب پوهېږئ؟

**ښه زده کوونکي پر ځان باندې باور لري چې خپل
درسونه ښه زده کولای شي.**

**په هر ښه کار کې بریاوې لاس ته راوړلای شي.
په دې هم باور لري چې د درسونو تر څنگ له کورنۍ
سره په کارونو کې هم مرسته کولای شي.**

– زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

– زده کوونکي دې لاندې کلمې په لنډو جملو کې راوړي:

باور   **کورنۍ**   **توان**   **مرسته**

– زده کوونکي دې په وار سره لاندې کلمې د املاء په توګه د تختې پر مخ وليکي.

درسونه   **برياوې**   **مرسته**   **کارونو**

– زده کوونکي دې پر ځان د باور په اړه لنډې خبرې وکړي.

لغت: **معنا**

باور   يقين، ډاډ

برياوې   کاميابۍ

زده کوونکي دې لوست له ځان سره ولولي او بيا دې په

خپلو کتابچو کې وليکي.

زړه سوي

موخه: د لوست سم لوستل، ليکل او د زړه سوي په مفهوم پوهېدل.

پوښتنې:

— تاسو ويلاى شئ چې زړه سوي څه ته وايي؟

— تاسو د زړه سوي په هکله کومه کيسه اورېدلې ده؟

زړه سوي ترحم او مهرباني ته وايي.

د اسلام دين موږ زړه سوي ته رابولي.

زړه سوي يو ښه انساني صفت دی.

موږ بايد پر ټولو مخلوقاتو باندې زړه سوي

ولرو.

– زده کوونکي دې لوست د یو بل په مرسته ولولي.

– زده کوونکي دې د جملو تش ځایونه د چوکاټ په مناسبو کلمو سره په خپلو کتابچو کې ډک کړي.

صفت
زړه سوي
ثواب

زړه سوی یو ښه انساني ..... دی.

د اسلام دین موږ ..... ته رابولي.

– زده کوونکي دې په متن کې داسې کلمې پیدا کړي چې د (ر) توری ولري او بیا دې د تختې پر مخ ولیکي.

– خو زده کوونکي دې د ټولګي په وړاندې د زړه سوي په اړه لنډې خبرې وکړي.

زده کوونکي دې د زړه سوي په هکله څو ساده جملې په

خپلو کتابچو کې ولیکي.

د پوهنې ترانه

پوهنه ده رڼا   وطن ته مو ښکلا
کتاب او قلم   زمونږه رهنما

پوهنه ده رڼا، وطن ته مو ښکلا
کتاب او قلم زمونږه رهنما

وطن زما يې ځان   له تانه شم قربان
ته وينه د افغان   ته لوړپه ټول جهان

پوهنه ده رڼا، وطن ته مو ښکلا
کتاب او قلم زمونږه رهنما

اباد اوسېي اباد   وطنه ته شې ښاد
مونږ سرښندوپه تا   او ساتو دې ازاد

پوهنه ده رڼا، وطن ته مو ښکلا
کتاب او قلم زمونږه رهنما

ته کور يې هم مې گور   ته پلار يې هم مې مور
ته زړه يې د اسيا   زما د سترگو تور

پوهنه ده رڼا، وطن ته مو ښکلا
کتاب او قلم زمونږه رهنما

ته ننگ يې د اريا   او تاج يې د يما
څارېرمه له تا   افغانستان زما

پوهنه ده رڼا، وطن ته مو ښکلا
کتاب او قلم زمونږه رهنما

محمد معين مرستيال